

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Lysegårdens vattentäkt

Föreskrifter

Diarie-/dokumentnummer: KS2023/2360

Beslut: 2023-12-xx Kommunfullmäktige §xx/2023

Beredande politiskt organ: Utskottet för samhälle- och utveckling

Ersätter tidigare beslut 2021-09-02 Kommunfullmäktige § 118/2021

Giltighetstid: 2027-12-31

Dokumentansvarig: Enhetschef VA-teknik

Senast uppdaterad av: Enhetschef VA-teknik

SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR LYSEGÅRDENS VATTENSKYDDSSOMRÅDE

Dessa föreskrifter är specifika för vattentäkten Lysegårdens vattenskyddsområde. De har utformats med vattentäktens nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap innefatta ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna hänsynsregler. Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22§ miljöbalken.

Lysegårdens vattenskyddsområde, Kungälv kommun

Vattenskyddsområdet för Lysegårdens vattentäkt är uppdelat i två skyddszoner med olika restriktionsnivåer. En uppdelning av vattenskyddsområdet i olika skyddszoner gör att skyddsföreskrifterna blir mer nyanserade och skäligen genom att högst krav kan ställas på verksamheter som ligger närmast uttaget.

Primär skyddszon

Syftet med den primära skyddszonen är att minimera risken för akut förorening av vattentäkten.

En primär skyddszon avgränsas så att uppehållstiden för grundvattnet från den primära skyddszonens yttre gräns till vattentäkten beräknas vara minst 100 dygn.

Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla eller förbättra vattenkvaliteten.

En sekundär skyddszon avgränsas så att den omfattar

- Grundvattenmagasinet inom det område där uppehållstiden för grundvattnet från den sekundära skyddszonens yttre gräns till vattentäkten beräknas vara minst ett år.
- Sjöar samt vattendrag som redovisas på fastighetskartan inom bedömt tillrinningsområde till vattentäktens ytvattendel, samt 50 m strandzon runt dessa. Inkluderar också bebyggda områden kring Duvesjön.

Vattenskyddsområde för Göta älv och Vänersborgsviken

Förslaget till Göta älvs och Vänersborgsvikens vattenskyddsområde (pågående arbete, augusti 2021) överlappar Lysegårdens vattenskyddsområde. Inom området gäller således både vattenskyddsföreskrifter för Lysegårdens vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för Göta älvs och Vänersborgsvikens vattenskyddsområde. I de fall en verksamhet regleras med olika omfattning eller restriktionsnivå i dessa två vattenskyddsområden är det den strängaste föreskriften som gäller.

1 § Kemikalier

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
1a	<p>Hantering av mer än 25 liter petroleumprodukter är förbjudet.</p> <p><i>Total volym och inte volym per behållare avses.</i></p> <p><i>Undantag gäller för hantering med sekundärt skydd.</i></p> <p><i>Undantag gäller för petroleumprodukter i fordons tank, motor, samt hydraulsystem.</i></p> <p><i>Undantag gäller för transport.</i></p> <p><i>Undantag gäller petroleumprodukter för underhåll av asfalterade ytor.</i></p>	<p>Hantering av mer än 250 liter petroleumprodukter är förbjudet.</p> <p><i>Total volym och inte volym per behållare avses.</i></p> <p><i>Undantag gäller för hantering med sekundärt skydd.</i></p> <p><i>Undantag gäller för petroleumprodukter i fordons tank, motor, samt hydraulsystem.</i></p> <p><i>Undantag gäller för transport.</i></p> <p><i>Undantag gäller petroleumprodukter för underhåll av asfalterade ytor.</i></p>
1b	----	Trafik med bensin- eller dieseldrivet fordon på eller i ytvatten är förbjudet.
1c	<p>Hantering av mer än 25 liter hälso- eller miljöfarliga produkter är förbjudet.</p> <p><i>Total volym och inte volym per behållare avses.</i></p> <p><i>Undantag gäller för hantering med sekundärt skydd.</i></p> <p><i>Undantag gäller för transport.</i></p>	<p>Hantering av mer än 25 liter hälso- eller miljöfarliga produkter får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Total volym och inte volym per behållare avses.</i></p> <p><i>Undantag gäller för hantering med sekundärt skydd.</i></p> <p><i>Undantag gäller för transport.</i></p>

Ytterligare bestämmelser följer av Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor, NFS 2017:5, samt eventuella senare ändringar

2 § Miljöfarlig verksamhet

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
2a	Miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är anmälningspliktig enligt 2-32 kap i miljöprövningsförordningen (2013:251 och eventuella senare ändringar) är förbjuden.	----
2b	Sanering som avses i 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd får inte vidtas utan tillstånd.	Sanering som avses i 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd får inte vidtas utan tillstånd.

3 § Avfall och upplag av massor

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
3a	<p>Lagring av flytande farligt avfall är förbjuden.</p> <p><i>Undantag gäller för lagring med sekundärt skydd</i></p>	<p>Lagring av flytande farligt avfall är förbjuden.</p> <p><i>Undantag gäller för lagring med sekundärt skydd</i></p>
3b	Deponering av farligt avfall är förbjuden.	Deponering av farligt avfall är förbjuden.
3c	Upplag av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjuden.	Upplag av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjuden.

4 § Avlopp

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
4a	Utsläpp av hushållsvatten är förbjudet.	----
4b	Utsläpp av BDT-vatten får inte ske utan tillstånd.	----

5 § Dagvatten

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
5a	Anläggning för infiltration av dagvatten får inte anläggas utan tillstånd.	Anläggning för infiltration av dagvatten får inte anläggas utan tillstånd.

6 § Markarbeten

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
6a	Materialtäktsverksamhet är förbjudet.	----
6b	Gräv- och schaktarbete får inte ske utan tillstånd. <i>Undantag gäller för markarbeten med en sammanhängande jord-/bergvolym som är mindre än 10 m³.</i> <i>Undantag gäller för underhåll av ledningar samt diken och dräneringar.</i>	Gräv- och schaktarbete får inte ske utan anmälan. <i>Undantag gäller för markarbeten med en sammanhängande jord-/bergvolym som är mindre än 50 m³.</i> <i>Undantag gäller för underhåll av ledningar samt diken och dräneringar.</i>
6c	Nyanläggning av väg eller parkeringsplats får inte ske utan tillstånd.	Nyanläggning av väg eller parkeringsplats omfattande mer än 500 m ² får inte ske utan tillstånd.

7 § Uppställning av arbetsfordon

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
7a	Uppställning av arbetsfordon är förbjudet.	Uppställning av arbetsfordon är förbjudet. <i>Undantag gäller för uppställning på hårdgjord yta inomhus, för parkering i anslutning till bostadshus eller på gårdsplan där fordon är under uppsikt.</i> <i>Undantag för uppställning på hårdgjord yta utomhus försedd med oljeavskiljare.</i> <i>Undantag för fordon med bränsletank som har sekundärt skydd.</i>

8 § Asfalt, oljegrus och vägsalt

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
8a	Beläggningsarbete och förbättringsarbeten på väg på en total yta av 100 m ² eller mer vid samma tillfälle, får inte ske utan anmälan.	Beläggningsarbete och förbättringsarbeten på väg på en total yta av 100 m ² eller mer vid samma tillfälle, får inte ske utan anmälan. <i>Undantag gäller för underhåll och akuta insatser för trafiksäkerhet och framkomlighet.</i>
8c	Upplag eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjuden.	Upplag eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjuden.
8d	Saltning av vägar får inte ske utan tillstånd.	----

9 § Fordonstvätt

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
9a	Fordonstvätt är förbjudet, med undantag för avsköljning med kallt vatten.	Fordonstvätt är förbjudet, med undantag för avsköljning med kallt vatten

10 § Utvinning, tillförsel och lagring av energi och vatten

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
10a	Etablering av anläggning där värme eller kyla utvinns ur, tillförs till eller lagras i mark är förbjudna.	----
10b	Etablering av anläggning för uttag av grundvatten får inte ske utan tillstånd.	----

11 § Växtnäringsämnen

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
11a	Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen får inte ske utan tillstånd.	Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen får inte ske utan anmälan.
11b	Yrkesmässig spridning av avloppsslam eller humanurin är förbjudet.	Yrkesmässig spridning av avloppsslam eller humanurin är förbjudet.

12 § Kemiska växtskyddsmedel

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
12a	Hantering av kemiska växtskyddsmedel är förbjuden. <i>Undantag gäller punktsanering.</i>	Hantering av kemiska växtskyddsmedel inom tomtmark får inte ske utan tillstånd. <i>Undantag gäller för punktsanering.</i>
12b	Jord- eller vattenslagning av plantor som behandlats med kemiska växtskyddsmedel är förbjudet.	Jord- eller vattenslagning av plantor som behandlats med kemiska växtskyddsmedel är förbjudet.

Ytterligare bestämmelser följer av Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2) samt eventuella senare ändringar.

13 § Skog och träprodukter

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
13a	Upplag av bark, flis, spån och timmer är förbjuden. <i>Undantag gäller för;</i> <i>- Upplag av ved eller andra träbaserade produkter för uppvärmning inomhus.</i>	-----

14 § Allmänna bestämmelser

- Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun.
- Dispens från förbud enligt dessa föreskrifter kan medges av Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun efter hörande av berörda kommunala myndigheter och huvudman för vattentäkten. I samband med sådan prövning kan Miljö- och byggnadsnämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- Fastighetsägare, nyttjare av fastighet eller verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet ska omedelbart anmäla spill, läckage och andra händelser om de är av sådan omfattning att de bedöms kunna medföra risk för vattenförorening. Anmälan ska göras till Räddningstjänsten. Inträffade olyckor ska omedelbart rapporteras på telefon 112.

15 § Skyltning

- Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet samt där så behövs vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.

Upplysningar

- I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan skickas till Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun. I samband med sådan handläggning kan nämnden föreskriva särskilda försiktighetsmått som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.

- c) Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om motsvarande delar i verksamheten tillståndsprövats eller omfattas av pågående tillståndsprövning enligt miljöbalkens 9, 11 och 12 kapitel eller annan förordning utfärdad eller med stöd av miljöbalken.
- d) Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ miljöbalken om inte ansvarsbestämmelser blir tillämpliga.

Ikraftträdande

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder ikraft, även om de överklagas.

Övergångsbestämmelser

- a) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir tillståndspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 1 januari 2023. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten senast den 1 januari 2023.
- b) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir anmälningspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 1 januari 2023. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld senast den 1 januari 2023.
- c) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir förbjuden får fortsätta att bedrivas till och med den 1 januari 2023. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet senast 1 januari 2023.

Bilaga A: DEFINITIONER AV BEGREPP I DESSA SKYDDSFÖRESKRIFTER

Arbetsfordon	Med arbetsfordon avses fordon som används för arbete med väg, mark, jord- eller skogsbruk.
BDT-vatten	Bad-, disk- och tvättvatten.
Farligt avfall	Med farligt avfall avses ett ämne eller ett föremål som definieras enligt 3 § Avfallsförordningen (2011:927).
Fordon	Med fordon avses ett transportmedel med motor, som kan framföras på mark, vatten eller is.
Förorenade massor	Med förorenade massor avses i dessa föreskrifter massor från ett förorenat område eller efterbehandlingsprojekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter ligger över lokal eller regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.
Hantering	Med hantering avses en verksamhet eller åtgärd som innebär att en kemisk produkt eller bioteknisk organism tillverkas, bearbetas, behandlas, förpackas, förvaras, transporteras, används, omhändertas, destrueras, konverteras, saluförs, överläts eller är föremål för något annat jämförbart förfarande. Detta i enlighet med miljöbalken 14 kap 2 § punkt 7.
Hushållsbehov	Med hushållsbehov avses sådant behov som uppkommer i det egna hushållet och som inte är förknippat med kommersiellt bruk. Hushållsbehov begränsas vid hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna en enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring av större mängder färg, exempelvis i samband med målning av ett enskilt bostadshus skall också anses vara hantering för hushållsbehov.
Hushållspillvatten	Spillvatten från bostäder och serviceinrättningar, vilket till övervägande del utgörs av toalettavvatten eller bad-, disk- och tvättvatten (BDT-vatten).
Hårdgjord yta	En hårdgjord yta är en yta som vatten inte kan infiltrera genom.
Hälsa- eller miljöfarliga produkter	Med hälsa- eller miljöfarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt CLP-förordningen eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande syfte och innebörd.
Jord- och vattenslagning	Med jord- och vattenslagning avses den förvaring av plantor som sker i jord eller vatten i väntan på att de ska planteras.
Kemiska växtskyddsmedel	Med kemiskt växtskyddsmedel avses, i enlighet med miljöbalken, kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Växtskyddsmedel innefattar inte biocidprodukter.
Markarbeten	Med markarbete avses schaktning, grävning, borrhning, pålning och andra jämförbara arbeten som tillfälligt eller varaktigt påverkar markens utseende och struktur.
Materialtäkt	Med materialtäkt avses i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

Organiska gödselmedel	Organiska ämnen av biologiskt ursprung, dock ej stallgödsel, som kan användas som gödselmedel (exempelvis avloppsslam).
Petroleumprodukter	Med petroleumprodukter avses produkter utvunna från råolja (petroleum).
Punktsanering	åtgärder som på ett begränsat område vidtas mot skadedjur som kan innebära störning eller kan vara skadlig för människors hälsa och som inte är ringa eller tillfällig
Samma tillfälle	Med samma tillfälle avses den period under vilket arbete utförs i en följd, utan andra avbrott än vad normal arbetstid ger upphov till, exempelvis i form av helguppehåll, dygnsvila och dylikt.
Sekundärt skydd	Med sekundärt skydd avses a) invallning för enskilt förvaringskärl som rymmer hela kärlets volym, eller b) invallning som är gemensam för flera förvaringskärl som rymmer minst 50 % av den totala lagringskapaciteten, dock minst den största cisternens volym och 10% av övriga behållares volymer, eller c) dubbelmantlade rörledningar eller d) uppsamlingstråg eller annan anordning som säkerställer att vätska och andra medier kan uppfångas från ett läckande förvaringskärl eller vid spill. Det sekundära skyddet utgörs av ett tätt material som är beständigt mot avsett ämne. Det sekundära skyddet ska omfatta alla delar som omfattas av föreskrift.
Stallgödsel	Husdjurens träck och urin med eventuell inblandning av foderrester, strömedel eller annan vätska såsom spillvatten, disk- och tvättvatten, pressaft från ensilage eller eventuell nederbörd uppsamlad på gödselplatta, rastgård och i behållare.
Tomtmark	Med tomtmark avses mark som upptas av småhus samt trädgård och parkeringsplats som ligger i anslutning till bostadshus.
Upplag	Ett avgränsat område för tillfällig eller permanent deponering av till exempel avfall, produkter eller material.
Uppställning	Med uppställning avses sådan parkering längre tid än ett dygn.
Vattentäcks- verksamhet	Verksamhet som är direkt förknippad med drift och underhåll av vattentäkten.
Växtnäringsämnen	Med växtnäringsämnen avses mineralgödsel, stallgödsel samt organiska gödselmedel
Yrkesmässig	Såväl fysiska som juridiska personer kan bedriva yrkesmässig verksamhet. För att någon ska anses bedriva yrkesmässig verksamhet förutsätts att verksamheten har en viss omfattning och varaktighet, samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär.

Teckenförklaring

Lysegårdens vattenskyddsområde

- Primär skyddszon
- Sekundär skyddszon

Markslag

- Barrskog
- Lövskog
- Åker
- Annan öppen mark
- Vattenyta
- Bäck/dike

0 250 500 1 000 m ↑